

Obsah

VŠEOBECNÁ ČASŤ

KAPITOLA I.

1. Pojem Európa a právo EÚ	31
1.1. Pojem Európa	31
1.2. Európa regiónov	32
1.3. Európa a demokratický deficit	33
1.4. Pojem Európske právo	34

KAPITOLA II.

2. Vývoj európskej integrácie	37
2.1. Konceptia európskej integrácie	37
2.2. Stupne ekonomickej integrácie	43
2.3. Vývoj európskej integrácie do roku 1945	44
2.4. Pred-komunitárna Európa (1945-1950)	45
2.5. Vývoj európskej integrácie od roku 1950 do Maastrichtu (1992)	46
2.5.1. Schumanova deklarácia	46
2.5.2. Parížska zmluva (1952)	47
2.5.3. Európske obranné spoločenstvo	47
2.5.4. Európske politické spoločenstvo	48
2.5.5. Rímske zmluvy (1957)	48
2.5.6. Európska politická spolupráca.....	49
2.5.7. Jednotný Európsky Akt (1986)	50
2.6. Vývoj európskej integrácie v období 1992-2009	52
2.6.1. Maastrichtská zmluva (1991)	52
2.6.2. Amsterdamská zmluva (1997)	53
2.6.3. Zmluva z Nice (2000)	55
2.6.4. Lisabonská zmluva (2009)	56
2.7. Po-lisabonský vývoj európskej integrácie 2010 - súčasnosť.....	61
2.7.1. EÚ a perspektíva ďalšieho rozširovania.....	61
2.7.1.1. Kandidátske krajiny	62
2.7.1.2. Potenciálne kandidátske krajiny	63
2.8. Slovenská republika a EÚ	64
2.9. Zmluva o rozpočtovej zodpovednosti v EÚ (2012)	65
2.10. Vybrané osobnosti európskej integrácie	68
2.10.1. Konrad Adenauer	68
2.10.2. Joseph Bech	68
2.10.3. Johan Willem Beyen	68

2.10.4. Winston Churchill	69
2.10.5. Alcide de Gasperi	69
2.10.6. Walter Hallstein	70
2.10.7. Sicco Mansholt	70
2.10.8. Jean Monnet	70
2.10.9. Robert Schuman	71
2.10.10. Paul-Henri Spaak	71
2.10.11. Altiero Spinelli	71
2.10.12. Richard Coudenhove-Kalergi	72

KAPITOLA III.

3. Charakteristika vybraných európskych organizácií	77
3.1. OECD	77
3.1.1. Základná charakteristika	77
3.1.2. Orgány a fungovanie	77
3.2. Rada Európy	78
3.2.1. Základná charakteristika	78
3.2.2. Orgány a fungovanie	78
3.3. Nordická rada	79
3.3.1. Základná charakteristika	79
3.3.2. Orgány a fungovanie	79
3.4. Západoeurópska únia	79
3.4.1. Základná charakteristika	79
3.4.2. Orgány a fungovanie	80
3.5. EFTA	80
3.5.1. Základná charakteristika	80
3.5.2. Orgány a fungovanie	81
3.6. EHP	81
3.6.1. Základná charakteristika	81
3.6.2. Orgány a fungovanie	81
3.7. OBSE	82
3.7.1. Základná charakteristika	82
3.7.2. Orgány a fungovanie	83

KAPITOLA IV.

4. EÚ v širšom kontexte	85
4.1. Povaha Európskej únie	85
4.2. Právna subjektivita EÚ	86
4.2.1. Právna subjektivita podľa medzinárodného práva	86
4.2.2. Právna subjektivita podľa práva EÚ	86
4.2.3. Právna subjektivita podľa čl. 184 Zmluvy Euratom	87
4.3. Hodnoty EÚ	87
4.4. EÚ a jej ciele	87

4.5. Obsah členstva	89
4.5.1. Pristúpenie, vystúpenie, vylúčenie a pozastavenie práv	89
4.5.2. Povinnosť lojality	91
4.6. Občianstvo EÚ	91
4.6.1. Volebné právo do Európskeho parlamentu	93
4.6.2. Právo na diplomatickú a konzulárnu ochranu	94
4.6.3. Petičné právo	95
4.7. Symboly EÚ	96

KAPITOLA V.

5. Právomoci v práve EÚ	99
5.1. Pojem právomocí v európskom práve	99
5.2. Výlučné právomoci	99
5.3. Zdieľané (nevýlučné) právomoci	100
5.4. Explicitné, implicitné a subsidiárne právomoci	103
5.5. Otvorená metóda koordinácie (OMK)	104

KAPITOLA VI.

6. Inštitúcie EÚ	107
6.1. Prehľad orgánov EÚ	107
6.2. Európska Rada	107
6.2.1. Pojem a právna úprava	107
6.2.2. Právomoc	108
6.2.3. Zloženie a fungovanie	109
6.3. Európsky Parlament	110
6.3.1. Pojem a právna úprava	110
6.3.2. Právomoc	111
6.3.3. Zloženie a fungovanie	112
6.3.4. Politické skupiny	115
6.4. Rada EÚ	116
6.4.1. Pojem a právna úprava	116
6.4.2. Právomoc	116
6.4.3. Zloženie a fungovanie	118
6.4.4. Výbor stálych zástupcov (COREPER)	118
6.4.5. Rozhodovanie v Rade EÚ	119
6.4.6. Zástupcovia vlád členských štátov v Rade EÚ	120
6.5. Európska Komisia	121
6.5.1. Pojem a právna úprava	121
6.5.2. Právomoc	121
6.5.3. Zloženie a fungovanie	122
6.6. Súdny dvor Európskej únie	124
6.6.1. Pojem a právna úprava	124
6.6.2. Právomoc	124

6.6.3. Zloženie a fungovanie	125
6.7. Všeobecný súd	127
6.7.1. Pojem a právna úprava	127
6.7.2. Právomoc	128
6.7.3. Zloženie a fungovanie	129
6.8. Súd pre verejnú službu	131
6.8.1. Pojem a právna úprava	131
6.8.2. Právomoc	131
6.8.3. Zloženie a fungovanie	131
6.9. Dvor audítorov	133
6.9.1. Pojem a právna úprava	133
6.9.2. Právomoc	133
6.9.3. Zloženie a fungovanie	134
6.10. Európska centrálna banka	134
6.10.1. Pojem a právna úprava	134
6.10.2. Právomoc	134
6.10.3. Zloženie a fungovanie	136
6.11. Európska investičná banka	137
6.11.1. Pojem a právna úprava	137
6.11.2. Právomoc	137
6.11.3. Zloženie a fungovanie	138
6.12. Verejný ochranca práv (Ombudsman)	139
6.12.1. Pojem a právna úprava	139
6.12.2. Právomoc	139
6.12.3. Zloženie a fungovanie	140
6.13. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov	141
6.13.1. Pojem a právna úprava	141
6.13.2. Právomoc	142
6.13.3. Zloženie a fungovanie	142
6.14. Hospodársky a sociálny výbor	142
6.14.1. Pojem a právna úprava	142
6.14.2. Právomoc	143
6.14.3. Zloženie a fungovanie	143
6.15. Výbor regiónov	144
6.15.1. Pojem a právna úprava	144
6.15.2. Právomoc	144
6.15.3. Zloženie a fungovanie	145
6.16. Výbor pre zamestnanosť	146
6.16.1. Pojem a právna úprava	146
6.16.2. Právomoc	146
6.16.3. Zloženie a fungovanie	146

KAPITOLA VII.

7. EÚ a financie	149
7.1. Rozpočet EÚ	149
7.2. Viacročný finančný rámec Európskej Únie	150
7.3. Financovanie rozpočtu EÚ	152
7.4. Rozpočtové konanie	154

KAPITOLA VIII.

8. Systém finančného dohľadu v EÚ	159
8.1. Právny základ ESFS	159
8.2. Právny rámec dohľadu a jeho rozvoj	161
8.2.1. Mikroprudencionálny dohľad	163
8.2.2. Makroprudencionálny dohľad	164
8.3. Ďalší rozvoj právneho rámca dohľadu	164

KAPITOLA IX.

9. Pomocné orgány a agentúry v EÚ	167
9.1. Úrad pre vydávanie úradných publikácií	167
9.2. Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO)	167
9.3. Európsky štatistický úrad (EUROSTAT)	168
9.4. Európsky úrad boja proti podvodom (OLAF)	168
9.5. Agentúra spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky	169
9.6. Európsky inštitút pre bezpečnostné štúdie (ISS)	169
9.7. Európska obranná agentúra (EDA)	169
9.8. Satelitné stredisko Európskej únie (EUSC)	170
9.9. Európska policajná akadémia (CEPOL)	170
9.10. Európsky policajný úrad (EUROPOL)	171
9.11. Jednotka pre súdnu spoluprácu Európskej únie (EUROJUST)	171
9.12. Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum (Výkonná agentúra ERV)	172
9.13. Výkonná agentúra pre transeurópsku dopravnú sieť (TEN-T EA)	172
9.14. Výkonná agentúra pre výskum (REA)	172
9.15. Výkonná agentúra pre vzdelávanie, audiovizuálnu oblasť a kultúru (EACEA)	173
9.16. Výkonná agentúra pre zdravie a spotrebiteľov (EAHC)	173
9.17. Výkonný orgán pre konkurencieschopnosť a inovácie (EACI)	174
9.18. Agentúra Euratom pre zásobovanie (ESA)	175
9.19. Jadrová syntéza pre energiu – Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy (Fusion for Energy)	175
9.20. Agentúra pre kontrolu rybného hospodárstva (AKHR)	176
9.21. Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA)	176
9.22. Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (EASA)	176

9.23. Európska agentúra pre bezpečnosť sietí a informácií (ENISA)	177
9.24. Európska agentúra pre chemické látky (ECHA)	177
9.25. Európska agentúra pre lieky (EMA)	178
9.26. Agentúra pre správu operatívnej spolupráce pri vonkajších hraniciach (FRONTEX)	178
9.27. Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA)	179
9.28. Európska environmentálna agentúra (EEA)	180
9.29. Európska nadácia pre odborné vzdelávanie (ETF)	180
9.30. Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (EUROFOUND)	181
9.31. Európska námorná bezpečnostná agentúra (EMSA)	181
9.32. Európska železničná agentúra (ERA)	182
9.33. Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA)	182
9.34. Európske stredisko na prevenciu a boj s nakažlivými chorobami (ECDC)	182
9.35. Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop)	183
9.36. Úrad pre dohľad nad európskymi globálnymi navigačnými satelitnými systémami (GSA)	184
9.37. Európsky inštitút pre rovnosť pohlaví (EGI)	184
9.38. Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA)	184
9.39. Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie (CdT)	185
9.40. Úrad pre harmonizáciu vnútorného trhu (OHIM)	186
9.41. Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín (CPVO)	186

KAPITOLA X.

10. EÚ a jej pramene práva	189
10.1. Prehľad a hierarchia prameňov európskeho práva a ich výklad	189
10.2. Primárne právo EÚ	192
10.2.1. Proces prijímania a revízie primárneho práva	193
10.3. Nepísané pramene práva	196
10.4. Medzinárodné dohody	197
10.5. Sekundárne právo EÚ	200
10.5.1. Tzv. Nomenklatúrne pramene sekundárneho práva (záväzné a nezáväzné akty Únie)	200
10.5.1.1. Záväzné akty Únie	200
10.5.1.1.1. Nariadenia	201
10.5.1.1.2. Smernice	203
10.5.1.1.3. Rozhodnutia	206
10.5.1.2. Nezáväzné akty Únie	207
10.5.1.2.1. Odporúčania a stanoviská	207
10.5.1.2.2. Ďalšie nezáväzné akty	207
10.5.2. Proces prijímania a revízie sekundárneho práva Únie	207

10.6. Terciálne právo EÚ	210
10.7. Platnosť, záväznosť a účinnosť prameňov práva EÚ	210
10.8. Náležitosti právnych aktov	211

KAPITOLA XI.

11. Všeobecné právne zásady práva EÚ	215
11.1. Zásada subsidiarity a proporcionality (primeranosti)	215
11.2. Zásada právnej istoty	218
11.3. Zásada ochrany legitímnych očakávaní	218
11.4. Zásada zákazu diskriminácie	219
11.5. Zásada ne bis in idem	222
11.6. Zásada opatrnosti	225
11.7. Zásada dobrej viery	226

KAPITOLA XII.

12. Základné práva v EÚ	229
12.1. EÚ a základné práva	229
12.2. Charta základných práv Európskej Únie	231
12.3. Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd	233
12.4. Pojem právneho štátu (rule of law) v práve Únie	234

KAPITOLA XIII.

13. Vlastnosti práva EÚ	237
13.1. Zásada prednosti práva Únie	237
13.2. Bezprostredná aplikovateľnosť práva Únie	240
13.3. Priamy účinok práva Únie	241
13.4. Nepriamy účinok práva Únie	244
13.5. Zodpovednosť členského štátu a Únie za škodu	245

KAPITOLA XIV.

14. Konanie pred súdmi EÚ a zásady konania	251
14.1. Všeobecne	251
14.2. Zásady konania pred súdmi Únie	254
14.2.1. Dispozičná zásada	254
14.2.2. Prejednávacia zásada a vyšetrovacia zásada	255
14.2.3. Zásada koncentrácie	255
14.2.4. Zásada ústnosti a priamosti	255
14.2.5. Zásada verejnosti	256
14.2.6. Zásada riadneho konania (fair trial)	256
14.3. Strany v konaní	257
14.4. Úkony súdu	258
14.5. Konanie na prvom stupni	259
14.6. Súdne rozhodnutie	260

14.7. Opravné prostriedky	260
---------------------------------	-----

KAPITOLA XV.

15. Druhy konania pred súdmi EÚ	263
15.1. Konanie o porušení zmluvy	263
15.2. Konanie o žalobe na neplatnosť	266
15.3. Adhézna námietka protiprávnosti	269
15.4. Konanie o nečinnosti	269
15.5. Konanie o predbežnej otázke	270
15.6. Konanie o náhrade škody	273
15.7. Konanie v zamestnaneckých veciach	275
15.8. Medzinárodná arbitráž	275
15.9. Žaloba na neaplikovateľnosť aktu podľa čl. 277 ZFEÚ	276
15.10. Žaloby z bankového sektoru	276
15.11. Konanie o posudku	277

OSOBITNÁ ČASŤ

KAPITOLA XVI.

16. Vnútrotný trh EÚ	281
16.1. Vývoj, pojem, význam a cieľ vnútorného trhu EÚ	281
16.2. Obrátená diskriminácia	283

KAPITOLA XVII.

17. Voľný pohyb tovaru v EÚ	287
17.1. Voľný pohyb tovaru a colná únia	287
17.2. Vecná pôsobnosť (pojem tovaru)	287
17.3. Územná pôsobnosť (colné územie)	288
17.4. Tarifné (fiškálne) prekážky	289
17.4.1. Opatrenia s rovnocenným účinkom k clám (ORUC)	290
17.4.2. Zákaz diskriminačného zdanenia	290
17.5. Kvantitatívne prekážky	291
17.5.1. Opatrenia s účinkom kvantitatívnym obmedzením (ORUKO)	291
17.5.2. Výnimky zo zákazu ORUKO	294
17.6. Technická normalizácia	298
17.6.1. Technická harmonizácia	299
17.6.1.1. Nový prístup a odvetvový prístup	299
17.6.1.2. Obchodné prekážky	300

KAPITOLA XVIII.

18. Voľný pohyb osôb v EÚ	303
18.1. Pojem, význam a právna úprava voľného pohybu osôb	303
18.1.1. Osobná pôsobnosť (beneficienti)	303

18.1.2. Vecná pôsobnosť	304
18.2. Prípustné obmedzenia voľného pohybu osôb	308

KAPITOLA XIX.

19. Voľný pohyb pracovníkov v EÚ	311
19.1. Osobná pôsobnosť (beneficienti)	311
19.1.1. Pojem pracovníka	311
19.1.2. Rodinní príslušníci	315
19.2. Právo prístupu k zamestnaniu	316
19.2.1. Zákaz diskriminácie v zamestnaní	317
19.3. Atypické formy zamestnania a dočasné pridelenie	319
19.4. Sociálna politika v EÚ	323
19.5. Voľný pohyb pracovníkov a jeho výnimky	325

KAPITOLA XX.

20. Sloboda podnikania (usadzovania) v EÚ	329
20.1. Pojem a obsah slobody usadzovania v práve EÚ	329
20.2. Výnimky zo slobody usadzovania	330
20.3. Osobná pôsobnosť (beneficienti)	330
20.3.1. Fyzické a právnické osoby	330
20.4. Vzájomné uznávanie diplomov a sloboda výkonu právnych služieb	331
20.5. Usadzovanie právnických osôb	335
20.5.1. Inkorporačná teória a teória skutočného sídla	336
20.5.2. Relevantné rozsudky SDEÚ k slobode usadiť sa	337
20.5.3. Harmonizácia práva obchodných spoločností	342
20.5.4. Formy obchodných spoločností v práve EÚ	345
20.6. Prekážky pri slobode usadzovania	351

KAPITOLA XXI.

21. Voľný pohyb služieb v EÚ	355
21.1. Pojem a právna úprava voľného pohybu služieb	355
21.1.1. Osobná pôsobnosť (beneficienti)	356
21.1.2. Prekážky voľného pohybu služieb	357
21.2. Výnimky zo zákazu obmedzovania voľného pohybu služieb	357
21.3. Liberalizácia finančných služieb	358
21.4. Vývoj finančných trhov a vznik nových typov transakcií	359

KAPITOLA XXII.

22. Regulácia činnosti finančných inštitúcií a jej právny rámec	363
22.1. Pojem finančná inštitúcia (regulovaný subjekt)	363
22.2. Rozvoj právneho rámca regulácie činnosti finančných inštitúcií	365

KAPITOLA XXIII.

23. Voľný pohyb kapitálu v EÚ	369
23.1. Pojem a právna úprava voľného pohybu kapitálu	369
23.1.1. Vzťah k iným základným slobodám	370
23.1.2. Rozdiel medzi kapitálom a bežnými platbami	371
23.2. Zákaz obmedzenia voľného pohybu kapitálu	372
23.3. Výnimky zo zásady voľného pohybu kapitálu	373

KAPITOLA XXIV.

24. Hospodárska a menová únia (HMÚ) a euro	377
24.1. Význam a právna úprava HMÚ	377
24.1.1. História HMÚ	377
24.2. Koordinácia hospodárskych politík členských štátov	381
24.3. Spoločná mena Euro	382
24.4. Európsky menový systém	382
24.5. Inštitúcie HMÚ	383
24.6. Kto robí čo v HMÚ a jej reforma	384

KAPITOLA XXV.

25. Súťažné právo EÚ	389
25.1. Pojem a význam a právna úprava súťažného práva EÚ	389
25.1.1. Súťažné právo v USA a jeho vplyv na právo EÚ	392
25.2. Pojem podnik	393
25.3. Relevantný trh a jeho súčasti	395
25.4. Dohody narušujúce súťaž	396
25.4.1. Pojem dohody	398
25.4.2. Forma dohody	398
25.4.3. Podstatné obmedzenie súťaže	399
25.4.4. Dopad na obchod medzi členskými štátmi (medzištátna klauzula)	400
25.4.5. Výnimky zo zákazu dohôd narušujúcich súťaž	401
25.5. Dominantné postavenie v práve EÚ	402
25.5.1. Zneužitie dominantného postavenia	405
25.5.1.1. Odmietnutie dodávok	406
25.5.1.2. Cenová diskriminácia	407
25.5.1.3. Junktim	408
25.6. Aplikácia čl. 101 a 102 ZFEÚ v súťažnej politike únie	409
25.6.1. Vzťah medzi Európskou komisiou a národnými súťažnými orgánmi	412
25.7. Spájanie podnikov (fúzie)	414
25.7.1. Pojem a právna úprava spájania podnikov v zmysle nariadenia č. 139/2004	416
25.7.2. Procesné pravidlá	417

25.7.3. Právomoci Európskej komisie	418
25.8. Súťažné pravidlá a povinnosť členských štátov EÚ	419
25.9. Štátny monopol, verejný podnik a súťažné právo	421
25.9.1. Štátny monopol obchodnej povahy	421
25.9.2. Podniky s verejným vplyvom (verejnoprávne podniky)	423
25.10. Štátna pomoc v Európskom práve	424
25.10.1. Pojem a právna úprava štátnych podpôr	425
25.10.2. Štátna pomoc pre malé a stredné podniky	433
25.10.3. Prieskum štátnych podpôr	436
25.10.3.1. Sankcie pri zneužití štátnych podpôr	438
25.10.4. Verejné obstarávanie	441
25.11. Antidumpingové a antisubvenčné právo	445
25.11.1. Pojem, význam a vývoj právnej úpravy dumpingu a subvencií	446
25.11.2. Dumping, subvencia a ich určenie	447

KAPITOLA XXVI.

26. Európsky priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti	451
26.1. Kontrola na hraniciach únie, vízová, azylová a prísťahovalecká politika	451
26.1.1. Pravidlá platné pre prekročenie vnútorných hraníc únie	453
26.1.2. Boj s nelegálnou migráciou v EÚ	454
26.1.3. Spoločná vízová politika	455
26.1.4. Spoločná azylová politika	456
26.1.5. Shengenský informačný systém	459
26.2. Súdna spolupráca v občianskoprávných veciach	461
26.2.1. Rozhodné právo, súdna príslušnosť a jej určenie	462
26.2.2. Uznávanie a výkon rozhodnutí v práve EÚ	463
26.3. Súdna spolupráca v trestných veciach	467
26.3.1. Harmonizácia trestného práva na pôde únie	468
26.3.2. Vzájomné uznávanie rozhodnutí justičných orgánov	468
26.3.3. Policajná spolupráca v trestných veciach	471
26.3.3.1. Oblasť spolupráce v trestných veciach	471
26.3.4. Ochrana osobných údajov	473

KAPITOLA XXVII.

27. Jednotlivé politiky EÚ	477
27.1. Vnútorné politiky EÚ (prehľad)	477
27.1.1. Súťažná politika	477
27.1.1.1. Právna úprava	477
27.1.1.2. Pojem a význam	477
27.1.2. Ochrana spotrebiteľa	478
27.1.2.1. Právna úprava	478

27.1.2.2. Pojem a význam	478
27.1.3. Spoločná poľnohospodárska politika a rybolov	478
27.1.3.1. Právna úprava	478
27.1.3.2. Pojem a význam	478
27.1.4. Regionálna politika a štrukturálna politika	479
27.1.4.1. Právna úprava	479
27.1.4.2. Pojem a význam	479
27.1.5. Dopravná politika	480
27.1.5.1. Právna úprava	480
27.1.5.2. Pojem a význam	480
27.1.6. Transeurópske siete	480
27.1.6.1. Právna úprava	480
27.1.6.2. Pojem a význam	481
27.1.7. Hospodárska a menová politika	481
27.1.7.1. Právna úprava	481
27.1.7.2. Pojem a význam	481
27.1.8. Sociálna politika	482
27.1.8.1. Právna úprava	482
27.1.8.2. Pojem a význam	482
27.1.9. Politika zamestnanosti	482
27.1.9.1. Právna úprava	482
27.1.9.2. Pojem a význam	483
27.1.10. Veda a výskum	483
27.1.10.1. Právna úprava	483
27.1.10.2. Pojem a význam	483
27.1.11. Priemysel	483
27.1.11.1. Právna úprava	483
27.1.11.2. Pojem a význam	484
27.1.12. Životné prostredie	485
27.1.12.1. Právna úprava	485
27.1.12.2. Pojem a význam	485
27.1.13. Energetika	486
27.1.13.1. Právna úprava	486
27.1.13.2. Pojem a význam	486
27.1.14. Ochrana zdravia	487
27.1.14.1. Právna úprava	487
27.1.14.2. Pojem a význam	487
27.1.15. Kultúra	488
27.1.15.1. Právna úprava	488
27.1.15.2. Pojem a význam	488
27.1.16. Šport	488
27.1.16.1. Právna úprava	488
27.1.16.2. Pojem a význam	489

27.1.17. Vzdelávanie	489
27.1.17.1. Právna úprava	489
27.1.17.2. Pojem a význam	489
27.1.18. Cestovný ruch	490
27.1.18.1. Právna úprava	490
27.1.18.2. Pojem a význam	490
27.1.19. Civilná obrana	491
27.1.19.1. Právna úprava	491
27.1.19.2. Pojem a význam	491
27.1.20. Administratívna spolupráca	492
27.1.20.1. Právna úprava	492
27.1.20.2. Pojem a význam	492
27.1.21. Priestor slobody, bezpečnosti a práva	492
27.1.21.1. Právna úprava	492
27.1.21.2. Pojem a význam	493
27.2. Spoločné vonkajšie politiky	493
27.2.1. Pojem, ciele a nástroje	493
27.2.2. Vonkajšie právomoci EÚ	494
27.2.2.1. Právna úprava	494
27.2.2.2. Pojem a význam	494
27.2.3. Spoločná obchodná politika únie.....	495
27.2.3.1. Právna úprava	495
27.2.3.2. Pojem a význam	495
27.2.4. Rozvojová spolupráca	496
27.2.4.1. Právna úprava	496
27.2.4.2. Pojem a význam	496
27.2.5. Humanitárna pomoc	496
27.2.5.1. Právna úprava	496
27.2.5.2. Pojem a význam	497
27.2.6. Spolupráca s tretími krajinami	497
27.2.6.1. Právna úprava	497
27.2.6.2. Pojem a význam	498
27.2.7. Európska susedská politika	498
27.2.7.1. Právna úprava	498
27.2.7.2. Pojem a význam	498
27.2.8. Pridružené krajiny	499
27.2.8.1. Právna úprava	499
27.2.8.2. Pojem a význam	499

KAPITOLA XXVIII.

28. Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	501
28.1. Ciele a nástroje SZBP	501
28.2. Orgány a fungovanie SZBP	502

28.3. Posilnená spolupráca	504
28.4. Európska bezpečnostná a obranná politika	505